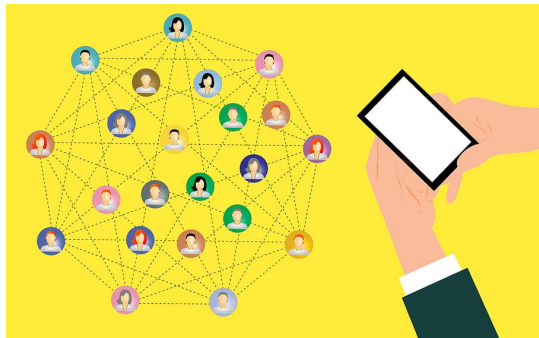


Prečo môžu sociálne siete škodiť

John Horvat II.

18. februára 2020 ✝ Spoločnosť

Sedemnásťročný Bryce Gowdy z Deerfield Beach na Floride poslal 26. decembra tweet: „Byť či nebyť.“ Niekoľko dní nato spáchal samovraždu.



Zdroj: piqsels.com

Signálny tweet je typickou ukážkou toho, ako sociálne siete ovládli životy mladých ľudí. Dokonca ohlasujú aj svoje úmrtia tým, ktorých to môže zaujímať. Tieto platformy sú čoraz častejšie využívané na vyjadrenie zúfalstva tvárou v tvár depresii.

Takéto využívanie sociálnych sietí ešte viac zvýrazňuje pomýlenú rolu, ktorú platformy prevzali. Veľkým problémom sociálnych sietí je to, že nie sú sociálne. Sú to virtuálne vývesné tabule neraz s obrazmi, ktoré majú urobiť dojem na ostatných. Môžu predstavovať optimistické verzie života, ktoré sa líšia od skutočnosti a dokonca ju skresľujú. Nie sú to však siete, ktoré by budovali spoločenstvo.

Povrchnosť a odvrátená strana sociálnych sietí

Sociálne siete v skutočnosti nemôžu nahradiť teplo reálnych ľudských vzťahov poznamenaných kladmi aj nedostatkami. Neposkytujú priestor na hlbšie zblíženie sa s ľuďmi, ktoré zvyčajne pomáha prekonávať prekážky a krízy. Rýchle posielanie správ je príliš plytké na to, aby odpoveďou naň mohlo byť čosi viac než iba „lajknutie“. Sociálne siete tak môžu byť nebezpečné pre tých, ktorí trpia emocionálnymi ťažkosťami a využívajú túto platformu na to, aby sa z nich nejako dostali.

Odborníci na duševné zdravie hovoria, že mladí ľudia využívajú sociálne siete na to, aby sa s ostatnými podelili o svoje trápenie alebo dokonca, aby im oznamovali, že odchádzajú zo sveta. Depresívne osoby dúfajú, že si ich ostatní všimnú, ale to je všetko. Namiesto toho, aby našli útechu, nájdú iných, ktorí sú ako oni. Spoločne obývajú temné a nebezpečné priestory na sociálnych sieťach, ktoré podporujú sebapoškodzovanie a dokonca slúžia ako odrazový mostík k samovražde.

Títo mladí ľudia zďaleka nezakrývajú svoje pocity. Ich utrpenie je každému na očiach. Nikto však nemá čas sa s ním zaoberať. Zúfalá mládež uverejňuje správy s hashtagmi ako #kms (kill myself – zabijem sa) alebo #hatemyself (nenávidím sa). Existuje celá subkultúra so šifrovanými slovami, ktoré signalizujú tieseň. Niektoré jej časti sa dokonca nazývajú tajnými spoločnosťami, ktoré sú mimo dosahu rodičov. Explicitnejšie

stránky otvorene povzbudzujú samopoškodzovanie alebo ukončenie života správami typu „mŕtvemu je lepšie“.

Sociálne siete teda nezabraňujú samovražde. Napriek volaniu o pomoc sú zúfalé správy duševne narušenej mládeže často ignorované alebo dokonca „lajknuté“ či ďalej odporúčané.

Zlý druh komunikácie

Žeby aj sociálne siete boli jednou z príčin samovraždy mladých ľudí?

Na prvý pohľad by sa zdalo, že sociálne siete nemôžu byť príčinou, pretože, hoci sú nedokonalé, platformy aspoň zabezpečujú určitú komunikáciu s ostatnými. Je to však nesprávny druh komunikácie, pretože vedie skôr k izolácii. Mladí ľudia sú celé hodiny pohrúžení do svojich smartfónov namiesto toho, aby hľadali živý spoločenský kontakt. Sociálne siete môžu vytvárať začarovaný kruh izolovaním a pripútaním účastníkov k svojmu webu. Obmedzujú fyzické zapojenie, ale rozširujú schvaľovanie vo forme povrchných „lajkov“ zo strany priateľov a priaznivcov. Je to nesprávny druh komunikácie pre mládež v čase, keď potrebuje intenzívnu náklonnosť, usmernenie a podporu.

Duchovný problém

Problém so sociálnymi sieťami spočíva v tom, že nerieši duchovnú potrebu vychádzajúcu z ľudskej prirodzenosti. Všetky ľudské bytosti sú vo svojej prirodzenosti sociálne. Každý je predurčený na život v komunite podľa Božieho plánu, nie nejakej náhody. Svätý Augustín hovorí, že „človek je vo svojej prirodzenosti spoločenský tvor a pokiaľ s tým nežije v súlade, je to iba jeho vina“.

Existuje silný sociálny inštinkt, ktorý nemožno potlačiť. Všetky ľudské sklony predpokladajú existenciu spoločenského života. Všetky sily a schopnosti duše sú zamerané na spoločenstvo. Najdôležitejšie udalosti života sú teda súčasťou spoločenských inštitúcií – náboženstva, komunity, rodiny –, ktoré jednotlivcom umožňujú rozvíjať svoj plný potenciál. Ľudia sú podmienené bytosti; potrebujú iných, aby čelili neraz krutým životným ťažkostiam. **Najväčšie radosti jedinca pramenia zo spoznávania a milovania druhých.**

Inštitúcie ako rodina sú spoločenské, pretože jej členovia sú v neustálom kontakte. V takýchto komunitách jednotlivci nachádzajú ochranu a prostriedky na to, aby prežili a prosperovali. Naplnenie nachádzajú aj vo svojom prínose pre spoločnosť a v uznaní svojich kvalít. Komunity spájajú jednotlivcov a rodiny do systému, ktorý poskytuje stabilitu a účel. Privádzajú k nadprirodzeným cieľom tým, že pomáhajú spoznávať Boha, milovať ho a slúžiť mu.

Čím sú vzťahy medzi jednotlivcami intenzívnejšie, tým stabilnejšie sú ich osobnosti.

Nie sú to skutočné komunity

Sociálne siete nemôžu vytvárať riadne komunity. Ich „komunitám“ chýba hĺbka a teplo, ktoré jednotlivec potrebuje a zakúša aj svojimi zmyslami. Sociálne siete môžu taktiež skresľovať realitu s úmyslom zabrániť nešťastiu, a tak odrádzajú ľudí, aby sa spájali s ostatnými.

Používanie sociálnych sietí je vysoko individualistické, pretože má tendenciu vyzdvihovať jednotlivca. „Spoločenstvá“, ktoré tvoria, pozostávajú z rozptýlených jednotlivcov, ktorí nemajú dost informácií na to, aby dokázali hodnotiť rany osudu postihujúce druhé osoby. Preto sociálne siete neprispievajú k riešeniu

problému samovrážd mladých ľudí, ale skôr situáciu zhoršujú vytváraním temných anti-komunit, ktoré ľudí môžu posotiť do priepasti.

Najlepší spôsob, ako riešiť samovraždy mladistvých, je rodina a prirodzené spoločenské inštitúcie, ktoré kladú dôraz na budovanie silných väzieb a ustavičný kontakt. V dobách dobrých i zlých vnášajú tieto inštitúcie do života zmysel, účel a nádej, a v čase súženia poskytujú podporu a pochopenie. Predchádzajú príčinám, ktoré by mohli viesť k samovražedným myšlienkam. Smerujú jednotlivcov k Bohu, ktorý je ich posledným cieľom.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/preco-mozu-socialne-siete-skodit/>